

7440 Sayılı Kanun

(BAZI ALACAKLARIN YENİDEN
YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN)

vergiport.com

centrumturkey.com

 [/CentrumTurkey](https://www.linkedin.com/company/CentrumTurkey)

+90 (212) 267 21 00

İÇİNDEKİLER

A.	Vergi Affı ve Yapılandırmaya İlişkin Olarak Yapılan Düzenlemeler.....	4
1.	Kesinleşmiş Borçların Yapılandırılması.....	4
2.	Kesinleşmemiş veya Dava Aşamasında Bulunan Borçlara İlişkin Düzenlemeler.....	6
3.	İnceleme, Tarhiyat ve Uzlaşma Safhasında Bulunan İşlemler	8
4.	Matrah ve Vergi Artırımı	9
5.	İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi.....	16
6.	Yapılandırma Başvurusu ve Ödeme	18
B.	Kurumlar Vergisi Mükelleflerine İstisna ve İndirim Tutarları Üzerinden Ek Vergi Getirilmesine İlişkin Düzenlemeler	19
1.	Ek Verginin Konusu ve Vergi Oranı.....	20
2.	Ek Verginin Ödeme Süreleri	20
3.	Ek Vergiye Tabi Olmayan İstisna ve İndirimler	20
4.	Ek Vergiden Muaf Olan Mükellefler	22
C.	Deprem Bölgesine İlişkin İstisna ve İndirimler ile Diğer Düzenlemeler	22
1.	Depremden Etkilenen Kişilere Yapılan Ödemelerde İstisna Uygulamaları.....	22
2.	Deprem Nedeniyle Yasal Defter Ve Belgeleri Zayi Olanlar Tarafından Yapılacak İşlemler	23
3.	Ticaret Sicil Gazetesinde Yayınlanan İlanlara İlişkin Ücretler ile Ticaret Sicil Harçları Alınmaması Sağlanan Durumlar.....	24
4.	Esnaf ve Sanatkarlardan Tescil, Tadil ve Terkin İşlemlerine İlişkin Alınmayacak Harç Ve Ücretler	24
5.	Deprem Bölgesindeki Kişi ve Kurumlardan Olan Alacakların Şüpheli Alacak Olarak Değerlendirilebilmesi	25
6.	Depremde Hasar Gören Bina ve Taşıtlara İlişkin Terkin Edilen Vergi, Ceza ve Faizler	25
D.	Vergi Kanunlarında Yapılan Diğer Düzenlemeler	26

E. Yürürlük Tarihi28

7440 SAYILI KANUN REHBERİ

(Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun)

Hatırlanacağı üzere, 27.01.2023 Cuma günü TBMM'ye sevk edilen "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi" ile gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin vergi ve sigorta primleri başta olmak üzere kamuya olan yükümlülüklerinin yapılandırılması, matrah ve vergi artırımını ile bazı vergisel düzenlemelerin yapılması öngörülmekteydi. ([30.01.2023 tarihli, 16 Sayılı Duyurumuz](#))

Bu defa, 09.03.2023 tarihi itibarıyla TBMM Genel Kurulunda görüşmeleri tamamlanarak yasalaşan sözü edilen Kanun Teklifi, 12.03.2023 tarihli Resmi Gazete'de "**7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun**" olarak yayımlanmış ve yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Söz konusu Kanun'da yer alan düzenlemeler, detayları itibarıyla aşağıda bilgilerinize sunulmaktadır.

A. Vergi Borçlarının Yapılandırılmasına İlişkin Olarak Yapılan Düzenlemeler

1. Kesinleşmiş Borçların Yapılandırılması

Kesinleşmiş borçlarda yapılandırma, **31.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil)** önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde ise bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergiler ve vergi cezaları ile bunlara bağlı gecikme faizleri, gecikme zamları gibi fer'i alacakları kapsamaktadır. Ancak, gelir veya kurumlar vergisine mahsuben 2022 yılında ödenmesi gereken geçici vergi yapılandırma kapsamı dışında bırakılmıştır.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan; vergiler ve vergi cezaları, idari para cezaları, 6183 sayılı Kanuna göre takip edilen alacaklar, gümrük vergileri ve idari para cezaları ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, gecikme cezası gibi fer'i alacakların yapılandırılmasına imkan sağlanmaktadır.

Kanun kapsamında, ihtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden alacakların da kesinleşmiş alacak olarak yapılandırılacağı düzenlenmiştir.

Dönem itibarıyla kapsama giren borçlar için yapılandırma başvurusu yapılabilmesi için bunların Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dahil) **kesinleşmiş olması ve vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunması gerekmektedir.**

Kesinleşmiş borçlar ile ilgili yapılandırma düzenlemesi şu şekilde uygulanacaktır:

- ✚ Borç asıllarının tamamı (yüzde 100'ü) tahsil edilecektir.
- ✚ Gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları silinecek ve bunların yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ödenecektir.
- ✚ Asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları (vergi ziyai cezası) ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı silinecek ve silinen gecikme zamlarının yerine Yİ-ÜFE ile hesaplanan tutar ödenecektir.
- ✚ Asla bağlı olmayan vergi cezaları (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları) ile iştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının ise yarısı (yüzde 50'si) silinecek, kalan yüzde 50'sinin ödenmesi gerekecektir.
- ✚ Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarının %30'u ve varsa gümrük vergileri aslının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan

%70'i ile alacak asıllarına bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği halde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar için mükelleflerce bu Kanunda öngörölen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla bu alacaklar da kesinleşmiş alacaklara ilişkin yukardaki şartlar dahilinde yapılandırılabilir.

Düzenleme kapsamında kullanılacak **Yİ-ÜFE aylık değişim oranlarının**, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği;

- ✚ 31.12.2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını,
- ✚ 01.01.2005'ten itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını,
- ✚ 01.01.2014'ten itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını,
- ✚ 01.11.2016'dan itibaren **aylık yüzde 0,75 oranını**

ifade edeceđi belirtilmiştir.

Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

2. Kesinleşmemiş veya Dava Aşamasında Bulunan Borçlara İlişkin Düzenlemeler

İlk derece yargı mercileri nezdinde **dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş** olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda yapılandırmadan faydalanılması halinde;

- ✚ Vergilerin/gümrük vergilerinin yüzde 50'si silinecektir.
- ✚ Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı silinecek ve bunların yerine Yİ-ÜFE ile hesaplanacak tutar ödenecektir.

- ✚ Asla bağılı vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağılı gecikme zamlarının tamamı silinecektir.
- ✚ Asla bağılı olmayan cezaların yüzde 25'i ödenecek, yüzde 75'i ise silinecektir.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; uzlaşma için başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar da bu kapsamda yapılandırılabilir. Burada kastedilen "Uzlaşma" tarhiyat sonrası uzlaşma safhasıdır. Tarhiyat öncesi uzlaşma aşamasındakiler inceleme safhası kapsamında yapılandırılacaktır.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla **istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş işlemlerde, Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş en son kararın;**

- ✚ Terkin karar olması halinde, ilk tarhiyata/tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin **yüzde 10'u ile**
- ✚ Tasdik veya tadilen tasdik kararı olması halinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin **tamamı**, terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin yüzde 10'u ödenecektir.
- ✚ Asla bağılı cezalar ile faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı silinecek olup, silinen faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının yerine Yİ-ÜFE ile hesaplanacak tutarın ödenmesi gerekecektir.
- ✚ Asla bağılı olmayan cezaların ise terkin kararı varsa yüzde 10'u; tasdik kararı varsa yüzde 50'si ödenecek, kalanı silinecektir.

Ancak Danıştay veya bölge idare mahkemesince verilen en son kararın **bozma kararı olması** halinde vergilerin/gümrük vergilerinin yüzde 50'si ile faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının yerine Yİ/ÜFE oranları ile hesaplanacak tutarın ödenmesi durumunda;

- ✚ Vergilerin/gümrük vergilerinin yüzde 50'si,

- + Vergi aslına bağı vergi cezası/idari para cezası ve gecikme zamlarının tamamı,
- + Asla bağı olmaksızın kesilen vergi cezaları (usulsüzlük, özel usulsüzlük) %75'i

silinecektir.

Bu bölüm kapsamında ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltilme ihbarnamesine yönelik verilen ve bu Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dahil) önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.

Söz konusu hükümlerden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.

3. İnceleme, Tarhiyat ve Uzlaşma Safhasında Bulunan İşlemler

Kapsama giren dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı halde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilecektir. Ancak artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin Kanunun yayımını izleyen yedi iş günü içinde sonuçlandırılmaması halinde bu işlemlere devam edilmez.

Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra mükellefe 30 gün içinde Kanundan yararlanma imkanı tanınacaktır. Eğer yararlanmak istenirse;

- + Tarh edilen vergilerin yüzde 50'si silinecektir.
- + Gecikme faizinin tamamı silinecek, bunların yerine Yİ-ÜFE ile hesaplanacak tutar ödenecektir.
- + Vergi aslına bağı vergi cezalarının tamamı silinecektir.
- + Asla bağı olmayan cezaların yüzde 25'i ödenecek, yüzde 75'i silinecektir.

İncelemeye başlama tarihi Vergi Usul Kanunu'nun 140. maddesine göre belirlenmektedir. 7338 sayılı Kanun'la söz konusu maddede yapılan değişiklikle

01.07.2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere incelemeye başlama tutanağı düzenlenmesine ilişkin zorunluluk kaldırılmıştır. Bu tarihten itibaren incelemeye başlama tutanağı yerine incelemeye başlanıldığı hususunu içeren bir yazı ile mükellefe incelemeye başlandığı ve vergi incelemesinin konusu bildirilmektedir. Dolayısıyla 01.07.2022 tarihinden önce başlanan incelemelerde başlama tarihi olarak "incelemeye başlama tutanağı"nın tarihi, 01.07.2022 tarihinden sonra başlanan incelemelerde "incelemeye başlama bildirimini"nin tarihi esas alınacaktır.

12.03.2023 tarihi itibarıyla, Vergi Usul Kanunu'nun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacakların da yukarıdaki şartlar dahilinde yapılandırılması mümkündür.

İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemlerle ilgili olarak yukarıdaki hükümlerden yararlanılabilmesi için madde kapsamında ödeme başvurusunda bulunulan alacağa ilişkin dava açılmaması şarttır. Ayrıca bu mükellefler Vergi Usul Kanunu'nun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamazlar.

4. Matrah ve Vergi Artırımı

7440 sayılı Kanunun matrah ve vergi artırımı hükümleri; Gelir vergisi, kurumlar vergisi ve katma değer vergisi ile aşağıda belirtilenlerle sınırlı olmak üzere gelir/kurumlar vergisi stopajları itibarıyla düzenlenmiştir.

7440 sayılı Kanunda daha önceki matrah artırımı düzenlemelerinden farklı olarak, kar dağıtımına ilişkin gelir ve kurumlar vergisi stopajı da artırım kapsamına alınmıştır. Aynı zamanda, Kanun Teklifinin Meclise sevk edilmesi aşamasında yer almayan, henüz beyannamesi verilmemiş 2022 hesap dönemi de Meclis Genel Kurulu görüşmeleri sırasında matrah artırımı kapsamına alınmıştır.

Söz konusu Kanunun 5. maddesinde belirtilen şartlar dahilinde matrahlarını/vergilerini artıran mükellefler hakkında, artırımında buldukları vergiler açısından ilgili dönemlerde vergi incelemesi ve tarhiyat yapılamayacaktır.

Bu kapsamda, 7440 sayılı Kanun ile düzenlenen matrah artırımlarının şartlarına vergi türleri itibariyle aşağıda yer verilmektedir.

4.1. Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı

Gelir veya Kurumlar Vergisi yönüyle matrah artırımından yararlanmak isteyen mükellefler 31.05.2023 tarihine kadar ilgili yıl matrahlarını aşağıdaki tabloda yer alan oranlarda **artırmak ve artırılan tutarlar üzerinden yüzde 20 oranında** hesaplanacak vergiyi ödemek zorunda olacaklardır.

Dönem	Artırım Oranı (%)	Kurumlar Vergisi Asgari Artırım Tutarı (TL)	İşletme Usulünde Defter Tutan Gelir Vergisi Mükellefleri Asgari Artırım Tutarı (TL)	Bilanço Usulünde Defter Tutanlar ile Serbest Meslek Erbabı Gelir Vergisi Mükellefleri Asgari Artırım Tutarı (TL)
2018	35	200.000	63.800	94.000
2019	30	215.000	66.400	99.600
2020	25	230.000	70.500	105.800
2021	20	260.000	75.000	112.400
2022	25	500.000	105.000	200.000

Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibarıyla 1/10'undan, geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için 2/5'inden, geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için ise işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az olamaz.

İlgili yıllara ilişkin olarak verilen beyannamede matrah beyan edilmemişse; zarar, istisna, indirim vs. nedenlerle matrah oluşmamış veya hiç beyanname verilmemiş ise artırılan matrahlar tabloda yer verilen Asgari Artırım Tutarlarından düşük olamayacaktır.

Uyumlu mükelleflere vergi oranı 5 puan indirimli olarak uygulanacaktır. Buna göre, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık

beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanun kapsamında yapılandırmadan yararlanmamış olmaları şartıyla, vergi **yüzde 15 oranında** hesaplanacaktır.

İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları bu Kanun hükümlerine göre artırılan matrahlardan indirilemez.

Öte yandan, matrah veya vergi artırımı sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamını, **ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödeyenlere yüzde 10 oranında ilave indirim yapılması öngörülmektedir.**

Artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergiden stopaj yoluyla ödenmiş olan vergiler mahsup edilebilir. Matrah artırımında bulunan mükelleflerin, yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait **zararların %50'si** 2022 ve izleyen yılların, 2022 zararlarının %100'ü ise 2023 ve izleyen yılların karlarından mahsup edilmez. Matrah artırımından önce 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesini vermiş ve matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların tamamını indirim konusu yapmış olanlar, bu beyannamelerini, matrah artırımı yapılması için öngörülen başvuru süresi içinde düzeltmeleri halinde vergi cezası kesilmez, gecikme faizi hesaplanmaz.

4.1.1. 2022 Yılına Yönelik Matrah Artırımında Dikkat Edilecek Hususlar

7440 sayılı Kanun kapsamında 2022 takvim yılına yönelik matrah artırımında bulunulabilmesi için;

- 2022 yılına ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmiş olması **ve**
- 2022 yılına ilişkin beyannamede beyan edilen vergiye esas matrahların, 2021 takvim yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılması suretiyle

bulunan tutar ile 2022 takvim yılı üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın %40 oranında artırılması suretiyle bulunan tutardan **yüksek olanından az olmaması**

şarttır.

2022 takvim yılına yönelik matrah artırımında bulunmak isteyen mükellefler tarafından 01.01.2023 tarihinden sonra matrah azaltıcı nitelikte düzeltme beyannamesi verilmesi durumunda, bu bent hükmüne istinaden yapılacak kıyaslamada düzeltme öncesi beyan edilen matrahlar esas alınır.

2022 takvim yılına ilişkin olarak; üçüncü geçici vergilendirme dönemi gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmemiş olması halinde;

- ✚ İkinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinde beyan edilen matrahın %100,
- ✚ Sadece birinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinin verilmiş olması halinde bu beyannameye beyan edilen matrahın %300

oranında artırılması suretiyle bulunan tutar bu bent kapsamında yapılacak kıyaslamada dikkate alınır.

Bununla birlikte 2021 takvim yılı ve 2022 yılının üçüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dahil) olması durumunda, 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri için verilmiş olma şartı aranmaz. 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi matrah artırımına esas tutarların belirlenmesinde, asgari tutarlardan az olmamak üzere bu bent hükmüne göre belirlenen tutarların %25'i dikkate alınır.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları **2022 yılına ait zararlarının tamamı** 2023 yılından itibaren izleyen yıl karlarından mahsup edilmeyecektir. 2022 yılına yönelik matrah artırımında bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin,

bu yıla ilişkin yıllık beyannamelerinde hesaplanan vergilerinden **mahsup edilemeyen geçici vergiler iade edilmeyecektir.**

4.2. Gelir Vergisi Stopajında Artırım

Önceki af kanunlarında olduğu gibi; serbest meslek kazançları, kira gelirleri, yıllara yaygın inşaat ve onarım işleri, çiftçilere yapılan ödemeler ile esnaf muafılığı kapsamında elde edilen gelirler üzerinden yapılan stopajlar için vergi artırımını yapılabilmeyle birlikte 7440 sayılı Kanun ile kar dağıtımına bağlı olarak yapılan stopajlar, vergi artırımına kapsamına dahil edilmiştir.

Hizmet erbabına ödenen ücretlerden, serbest meslek, kira ve kar payı ödemelerinden vergi kesintisi yapanlar, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtlı verilenler dahil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret/serbest meslek/kira/kar payı ödemelerine ilişkin **gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden 2018 yılı için yüzde 6, 2019 yılı için yüzde 5, 2020 yılı için yüzde 4, 2021 yılı için yüzde 3, 2022 yılı için yüzde 2 oranında** hesaplanacak gelir vergisini, 31.05.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) artırımları ve bu Kanuna uygun şekilde ödemeleri halinde, artırımda buldukları stopaj yönünden vergi incelemesi ve tarhiyattan muaf olacaklardır. **Yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerine** ait ödemelere ilişkin olarak yapılacak artırımlarda oran **yüzde 1** olarak dikkate alınacaktır.

Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden, en az bir döneme ilişkin beyanname verilmiş olması halinde, beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar ortalaması alınmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunur ve bu tutar üzerinden belirtilen oranlarda gelir vergisi hesaplanır.

Gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisinde artırımda bulunulması durumunda ayrıca gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartı aranmaz. Ancak Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15. ve 30. maddeleri kapsamında dağıtılan kar paylarına istinaden matrah artırımında bulunulması durumunda, kurumlar vergisi yönünden de matrah artırımında bulunulması şarttır.

4.3. KDV'de Vergi Artırımı

KDV mükellefleri, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtlı verilenler dahil) **hesaplanan KDV'nin yıllık toplamı üzerinden 2018 yılı için yüzde 3, 2019 yılı için yüzde 3, 2020 yılı için yüzde 2,5, 2021 yılı için yüzde 2 ve 2022 yılı için yüzde 2 oranından** az olmamak üzere belirlenecek KDV'yi, vergi artırımı olarak 31.05.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) beyan ederlerse, kendileri hakkında artırımda buldukları dönemlere ilişkin KDV incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır. Tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükellefler için artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülecektir.

Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması halinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden yukarıda belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanacaktır.

Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması halinde, **ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında** katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle kanun hükmünden yararlanılabilecektir. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.

İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması, tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması veya diğer nedenlerle takvim yılının **bütün dönemlerinde hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması halinde**, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle kanun hükmünden faydalanabilecektir.

Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur.

Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile vergi sorumlusu kapsamına alınan işlemler veya müteselsil sorumluluk kapsamındaki işlemlerle ilgili inceleme ve/veya tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

Matrah artımı kapsamında ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmayacak, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmeyecek veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmayacaktır.

4.4. Vergi İncelemesi Devam Edenlerde Matrah Artırımı Uygulaması

Matrah veya vergi artırımında bulunulması, Kanunun yayımı tarihinden önce başlanmış vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel olmamakla birlikte, inceleme ve takdir işlemlerinin Kanunun yayımını izleyen **yedi iş günü içinde** sonuçlandırılması gerekecektir. Ancak artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin Kanunun yayımını izleyen yedi iş günü içinde sonuçlandırılmaması halinde bu işlemlere devam edilmez. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz.

İnceleme ve takdir sonucu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi halinde, inceleme raporlarıyla, takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunmuş olması ve süresinde ödenmiş olması şartıyla inceleme veya takdir sonucu bulunan fark ilgili maddenin birinci ikinci ve üçüncü fıkralarıyla birlikte değerlendirilir. Buna göre, mükelleflerce matrah artırımını ya da vergi artırımını nedeniyle hesaplanıp ödenen tutar, inceleme raporuna ya da takdir komisyonu kararına istinaden tarh edilecek tutardan düşük ise aradaki fark mükelleften tahsil edilecektir. İnceleme veya takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat inceleme raporları veya takdir komisyonları kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

5. İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi

İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar ile kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mallara, kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklara ilişkin düzeltmeler yapılabilecektir.

5.1. İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlar

Mükellefler, işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile 31.05.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebileceklerdir. Bildirime dahil edilen kıymetler için amortisman ayrılmayacaktır.

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almadığı beyan edilen; makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların rayiç bedeli üzerinden **tabi olduğu oranların yarısı** esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir, ancak iadeye konu edilmez.

Beyan edilen mallar özel tüketim vergisi konusuna giriyorsa, beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin, bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini, beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri gerekmektedir.

5.2. Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Bulunmayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlar

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil), kayıtlarında yer aldığı halde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını, 31.05.2023 tarihine kadar, emtialar bakımından aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kar oranını, makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedellerini dikkate alarak **fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle** kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler.

Gayrisafi kar oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır.

Bu hükme göre ödenmesi gereken katma değer vergisi, ilk taksit beyanname verme süresinde, diğerleri takip eden birinci ve ikinci ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.

5.3. Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Bulunmayan Kasa Mevcudu ve Ortaklardan Alacaklar

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar da kayıtlarda düzeltilebilecektir.

Böylelikle, bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31.12.2022 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcudları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini 31.05.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltilebilecekler, yani bu alacakları silebileceklerdir.

Bu kapsamda beyan edilen tutarlar üzerinden **yüzde 3 oranında** hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenecektir.

Ödenen bu vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmeyecektir. Bu fıkra uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz.

6. Yapılandırma Başvurusu ve Ödeme

Yapılandırma Kanunu'ndan yararlanmak isteyen borçluların;

- ✚ 31.05.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) ilgili idareye başvuruda bulunmaları,
- ✚ Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, Sosyal Güvenlik Kurumuna, İl özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitini 31.05.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil), diğer taksitlerini ise bu tarihi takip eden aylık dönemler halinde azami **kırk sekiz eşit taksitte** ödemeleri gerekmektedir.

Matrah ve vergi artırımının 31.05.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) bu maddede öngörülen şekilde yapılması, **hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin, peşin veya ilk taksiti yukarıda belirtilen sürelerde başlamak üzere aylık dönemler halinde azami on iki eşit taksitte bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmesi şarttır.** Bu vergilerin bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi halinde, ödenmeyen vergi tutarları ilk taksit ödeme süresinin son günü vade kabul edilerek 6183 sayılı Kanunun 51. maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilir, ancak bu durumda matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanılamaz.

Hesaplanan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak ödenmesi halinde katsayı uygulanmaz ve;

- ✚ Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların (bu Kanunun 4. maddesine göre hesaplanan gecikme faizi dahil) %90'ının tahsilinden vazgeçilir.

- ✚ 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil) önce verilen idari para cezalarından %25 indirim yapılır.
- ✚ Yapılandırma sonucu ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanunun 7.maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %50 indirim yapılır.

Hesaplanan tutarların taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla borçluların başvuru sırasında on iki, on sekiz, yirmi dört, otuz altı veya kırk sekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

Hesaplanan tutarların taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

- ✚ On iki eşit taksit için (1,09),
- ✚ On sekiz eşit taksit için (1,135),
- ✚ Yirmi dört eşit taksit için (1,18),
- ✚ Otuz altı eşit taksit için (1,27),
- ✚ Kırk sekiz eşit taksit için (1,36),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

B. Kurumlar Vergisi Mükelleflerine İstisna ve İndirim Tutarları Üzerinden Ek Vergi Getirilmesine İlişkin Düzenlemeler

Kanun Teklifinin görüşüldüğü 08.03.2023 tarihli Meclis Genel Kurulu oturumunda verilen bir önerge üzerine 7440 sayılı Kanun'un 10. maddesine (27) numaralı fıkra olarak eklenen hüküm ile kurumlar vergisi mükelleflerine 2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi

beyannamesinde geçerli olmak üzere, bir defalık, istisna ve indirim tutarları ile indirimli kurumlar vergisine tabi matrah üzerinden %10 ek vergi getirilmiştir.

1. Ek Verginin Konusu ve Vergi Oranı

Kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, 2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde gösterilmek suretiyle;

- ✚ Kurumlar Vergisi Kanunu ile diğer Kanunlarda yer alan düzenlemeler uyarınca kurum kazancından indirim konusu yapılan **istisna ve indirim tutarları** ile aynı Kanunun 32/A maddesi kapsamında **indirimli kurumlar vergisine tabi matrahları** üzerinden, **dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin %10 oranında**,
- ✚ Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-a bendinde düzenlenen **iştirak kazançları istisnası** ile **yurtdışından elde edilen ve en az %15 oranında vergi yükü taşıdığı tevsik edilen istisna kazançlar** üzerinden **%5 oranında**

ek vergi hesaplanacaktır. Özel hesap dönemi tayin edilen mükelleflerde bu vergi, 2023 yılı içinde sona eren hesap dönemi için verilmesi gereken beyannamelerde gösterilmek suretiyle uygulanacaktır.

Bu vergi gider ve indirim olarak dikkate alınamayacak ve hiçbir vergiden mahsup edilemeyecektir.

2. Ek Verginin Ödeme Süreleri

Ek verginin ilk taksiti kurumlar vergisinin ödeme süresi içinde (Nisan/2023), ikinci taksiti bu süreyi takip eden dördüncü ayda (Ağustos/2023) ödenecektir.

3. Ek Vergiye Tabi Olmayan İstisna ve İndirimler

Bununla birlikte söz konusu önergede, aşağıda yer verilen istisna ve indirimler üzerinden ek verginin hesaplanmayacağı belirtilmiştir.

- ✚ Türkiye'de kurulu yatırım fon ve ortaklıklarının portföy işletmeciliği kazanç istisnası (KVK Md. 5/1-d)
- ✚ Kooperatiflerde risturn istisnası (KVK. Md. 5/1-i),

- ✚ Taşınır ve taşınmaz malların Sat-Kirala-Geri Al işlemlerinden doğan kazançlarda istisna (KVK Md. 5/1-j),
- ✚ Varlık ve hakların varlık kiralama şirketlerine satışından doğan kazançlarda istisna (KVK Md. 5/1-k),
- ✚ Kur Korumalı Mevduat hesaplarından sağlanan kazançlarda istisna (KVK. Md. Geçici 14),
- ✚ Sponsorluk harcamaları (KVK. Md. 10/1-b),
- ✚ Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-c)
- ✚ Okul, sağlık tesisi, öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi ve bakım ve rehabilitasyon merkezi ile ibadethanelerin inşası ve mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-ç)
- ✚ Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ve köyler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan veya Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen ya da desteklenmesi uygun görülen yerlere yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-d),
- ✚ Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan bağışlar (KVK. Md. 10/1-e),
- ✚ İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan bağış veya yardımlar (KVK. Md. 10/1-f),
- ✚ Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan edilen gelirin %10'unu aşmayan kısmı (KVK. Md. 10/1-g),
- ✚ Engelliler Hakkında Kanuna göre kurulan korumalı işyeri indirimi (KVK. Md. 10/1-h),
- ✚ Yatırım indirimi istisnası (GVK. Md. Geçici 61),
- ✚ İlgili Kanunları uyarınca kurum kazancından indirilebilen bağış ve yardımlar,

- ✚ 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde tanımlanan mikro ve küçük işletmelerin teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-Ge ve tasarım merkezlerinden elde ettikleri istisnaya ve indirimle konu kazançlar.

4. Ek Vergiden Muaf Olan Mükellefler

06.02.2023 tarihi itibarıyla, Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa İlleri ile Sivas İlinin Gürün İlçesinde kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan kurumlar **ek vergiden muaf olacaktır.**

C. Deprem Bölgesine İlişkin İstisna ve İndirimler ile Diğer Düzenlemeler

1. Depremden Etkilenen Kişilere Yapılan Ödemelerde İstisna Uygulamaları

Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde;

- ✚ Depremden, kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen hizmet erbabına, işverenler tarafından 06.02.2023 ila 31.07.2023 tarihleri arasında mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan aynı yardımlar ile 50.000 Türk lirasını geçmeyen nakdi yardımlar 5510 sayılı Kanuna göre prime esas kazançta dahil edilmeyecektir. Aynı zamanda bu yardımlar üzerinden Gelir Vergisi Kanunu uyarınca gelir vergisi ve Damga Vergisi Kanunu uyarınca damga vergisi de alınmayacaktır.
- ✚ 06.02.2023 tarihi itibarıyla yerleşim yeri bulunan gerçek kişilerin ikamet etmeleri amacıyla bedelsiz kullanımına bırakılan konutlara ilişkin olarak 2023 yılı gelirlerine uygulanmak üzere Gelir Vergisi Kanunu'nun 73. maddesinde belirtilen emsal kira bedeli esas uygulanmayacaktır.
- ✚ Depremlerde veya bu depremlerdeki yaralanmalara bağlı olarak daha sonraki tarihlerde vefat edenlerin mirasçılarına, tüzel kişiliği haiz emekli

sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından ve bireysel emeklilik sisteminden, 06.02.2023 tarihinden itibaren yapılan ve Gelir Vergisi Kanunu'nun 75. maddesinin ikinci fıkrasının (15) ve (16) numaralı bentlerinde sayılan menkul sermaye iradı kapsamındaki ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır.

- Depremlerde veya bu depremlerdeki yaralanmalara bağlı olarak daha sonraki tarihlerde vefat edenlerin mirasçılarına **veraset yoluyla intikal eden** mallar ile **vefat eden hizmet erbabının eş, çocuk, anne ve babasına işverenler tarafından** 06.02.2023 ila 31.07.2023 tarihleri arasında (bu tarihler dahil) yapılan yardımlar veraset ve intikal vergisinden müstesnadır. Bu intikaller nedeniyle veraset ve intikal vergisi beyannamesi verilmeyecek, ilişik kesme belgesi aranmayacaktır.

2. Deprem Nedeniyle Yasal Deffer ve Belgeleri Zayi Olanlar Tarafından Yapılacak İşlemler

Türk Ticaret Kanunu'na (TTK) ve Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre tutulması ve tasdiki zorunlu defterleri ile kullanmak mecburiyetinde bulunduğu belgeleri 06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle zayi olan mükellefler, durumu öğrendiği tarihten itibaren 31.07.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) yetkili mahkemeden kendisine bir belge verilmesini isteyebilecektir. Mahkeme bu talebi ivedilikle görüşüp ve gerekli gördüğü delillerin toplanmasını da emredebilecektir.

Ancak bu yerlerde bulunan mükellefin il veya ilçe idare kurullarından defter ve belgelerinin zayi olduğuna ilişkin olarak alacağı belge de yetkili mahkemeden alınmış belge hükmündedir. Böyle bir belge almamış olan mükellef, defterlerini ve belgelerini ibrazdan kaçınmış sayılır. Defter veya belgelerinin iş yerinde veya 3568 sayılı Kanun uyarınca yetkili meslek mensubunun faaliyetlerini yürüttüğü yerde zayi olduğunu beyan eden mükellef, ilgili mahkemeye veya il/ilçe idare kuruluna başvurduğunu gösteren belge ile yeni defterlerin açılış onayını notere yaptırabilir. Şu kadar ki ilgili mahkeme veya kurullarca defter ve belgelerin zayi olmadığına karar verilmesi halinde mükellefler, defter ve belgelerini ibrazdan kaçınmış sayılacaktır.

Bu kapsamda yapılan yeni defterlerin tasdiki işleminden Harçlar Kanunu hükümlerine göre noter harcı, 1512 sayılı Noterlik Kanunu'na göre her ne adla olursa olsun noterlik ücreti alınmayacaktır.

TTK ve VUK kapsamında tutulması ve tasdiki zorunlu olup elektronik ortamda tutulan defterlerden, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından muhafaza edilen ya da muhafaza edilmek üzere anılan Bakanlığa elektronik ortamda iletilen defterler bakımından bu madde hükümleri uygulanmayacaktır.

3. Ticaret Sicil Gazetesinde Yayımlanan İlanlara İlişkin Ücretler ile Ticaret Sicil Harçlarının Alınmaması Sağlanan Durumlar

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde bulunan ticaret sicili müdürlüklerine kayıtlı ticari işletme, ticaret şirketleri ve şubelere ilişkin olarak;

- ✚ Adres değişikliği, aynı il sınırları içindeki ticaret sicili müdürlükleri arasında yapılacak merkez nakli, tasfiye ve terkin işlemlerinden,
- ✚ Deprem nedeniyle vefat edenlerin işletmenin sahibi, yönetim organı üyesi veya işletmeyi temsile yetkili olduğu hallerde, ticaret sicilinde bu kişilere ilişkin yapılacak değişikliklerden ve vefat eden kişilerin sahibi olduğu payların miras nedeniyle geçişine ilişkin yapılacak tescil işlemlerinden,
- ✚ Yukarıda belirtilen işlemler sonucunda düzenlenecek ticaret sicili kayıtlarına ilişkin belgelerden

31.07. 2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) Harçlar Kanunu'na göre ticaret sicil harçları ile 5174 sayılı Kanun'da öngörülen herhangi bir ücret ve gerçekleştirilen tescil, değişiklik ve terkin işlemlerine ilişkin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanacak ilanlardan ilan ücreti alınmayacaktır.

4. Esnaf ve Sanatkarlardan Tescil, Tadil ve Terkin İşlemlerine İlişkin Alınmayacak Harç ve Ücretler

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde 5362 sayılı Kanun

hükümlerine göre faaliyet gösteren ve depremde zarar gören esnaf ve sanatkarlara ilişkin olarak; aynı il sınırları içindeki tescil, tadil ve terkin işlemleri ile sicil tasdiknamesinden 31.07.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) anılan Kanun'da öngörülen harç, herhangi bir ücret ve gerçekleştirilen tescil, tadil ve terkin işlemlerine ilişkin Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesinde yayımlanacak ilanlardan ilan ücreti alınmayacaktır.

5. Deprem Bölgesindeki Kişi ve Kurumlardan Olan Alacakların Şüpheli Alacak Olarak Değerlendirilebilmesi

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde; gelir ve kurumlar vergisi yönünden mükellefiyet kaydı bulunan kişilerden veya gelir vergisi mükellefiyeti bulunmayan ancak yerleşim yeri bu yerlerde olan gerçek kişilerden ya da kuruluş ve faaliyet yeri bu yerlerde bulunan kurumlar vergisi mükellefiyeti olmayan teşekküllerden alacağı bulunan mükellefler, **açılan tespit davası üzerine mahkeme tarafından borçlunun mal varlığının en az üçte birini kaybettiğine yönelik verilmiş bir karar bulunması şartıyla**, deprem tarihinden önce doğmuş olan ve varlığı VUK'ta sayılan belgeler ile tevsik edilen alacaklarını aynı Kanun'un 323. maddesinde yer alan hükümlere göre dava veya icra safhasında bulunan alacak kabul ederek, bu alacakları için pasifte karşılık ayırabilecektir.

İşletme hesabı esasında defter tutan mükellefler, bu fıkra kapsamında tespit edilen şüpheli alacaklarını defterlerinin gider kısmına kaydedeceklerdir.

6. Depremde Hasar Gören Bina ve Taşıtlara İlişkin Terkin Edilen Vergi, Ceza ve Faizler

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde, depremlerde yıkılan veya ağır ya da orta hasarlı binalara ve ağır hasar görerek kullanılamaz duruma gelen taşıtlara ilişkin olup 06.02.2023 tarihinden önce tahakkuk eden ve bu Kanun'un yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan;

- ✚ Emlak vergisi,
- ✚ Taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı,
- ✚ Çevre temizlik vergisi,
- ✚ Motorlu taşıtlar vergisi ile

bu alacaklara ilişkin vergi cezası, gecikme faizi, gecikme zammı terkin edilir ve taşıtlar üzerinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre vergi dairelerince tatbik edilmiş hacizler kaldırılacaktır.

Bu hüküm, kapsama giren taşıtlara 06.02.2023 tarihinden önce 2918 sayılı Kanun'un 116. maddesine göre verilen trafik idari para cezası ile 6001 sayılı Kanun'un 30. maddesine göre verilen idari para cezaları ve bu cezanın verilmesine ilişkin geçiş ücreti ile gecikme zammı alacakları için de uygulanır.

D. Vergi Kanunlarında Yapılan Diğer Düzenlemeler

7440 sayılı Kanun'la yukarıda özetlenen düzenlemeler dışında, aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

- ✚ Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5. maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, Kanun'un 19. maddesi kapsamında yapılan devirlerde, iştirak hissesi veya pay alımı dolayısıyla yapılan devir işlemleri sonrasında isabet edenler de dahil olmak üzere ait finansman giderlerinin, devralan şirkette gider olarak dikkate alınabilmesine imkan sağlanmıştır. Bu hüküm, 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen gelir ve kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- ✚ Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "75.000 Türk lirasına" ibaresi "103. maddede yazılı tarifinin ikinci diliminde yer alan tutara" şeklinde değiştirilerek genç girişimcilere sağlanan kazanç istisnası tutarı, gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir diliminde yer alan tutar olarak güncellenmiştir. Bu hüküm, 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen gelir ve kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu çerçevede 2023 yıl için genç girişimcilere sağlanan kazanç istisnası tutarı 150.000 lira olmuştur.

- ✚ TOKİ tarafından, konut ve konut ile birlikte ihale edilen yapım işlerine ilişkin olarak; düzenlemenin yürürlük tarihi itibarıyla ilan ve duyurusu yapılmak suretiyle ihaleye çıkarılmış olmakla birlikte henüz ihale tarihi geçmemiş olan ihaleler ile 31.12.2023 tarihine kadar ilan ve duyurusu yapılmak suretiyle çıkarılacak ihalelerle sınırlı olmak üzere, bu ihalelerde TOKİ'nin almış olduğu ihale kararları ve TOKİ ile yükleniciler arasında düzenlenen sözleşmeler damga vergisinden müstesna tutulmuştur.
- ✚ Harçlar Kanunu'na eklenen hüküm uyarınca, şüyuun izalesi yoluyla yapılan taşınmaz satışlarında, her bir devir ve iktisap bedeli için hesaplanan nispi harcın asgari maktu harçtan düşük olması nedeniyle asgari maktu harç alınması gerektiği durumlarda, devir ve iktisap sayısına bakılmaksızın, her bir taşınmazda devreden ve devir alanlardan birer adet alınması öngörülmektedir.
- ✚ Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 29. maddesinin üçüncü fıkrasına eklenen hüküm ile, boru hatları ve elektrik telleri ile yapılan ve sürekli akış halinde olan malların ithaline ilişkin olarak, ithalatın yapıldığı döneme ait katma değer vergisi beyannamesinin verilme süresi sonuna kadar ödenen katma değer vergisinin, ithalatın yapıldığı dönemde indirim konusu yapılabileceği düzenlenmiştir. Ayrıca düzenleme öncesine ilişkin olarak bu düzenlemeyle ilgili vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmaması, vergi cezası kesilmemesi hükme bağlanmıştır.
- ✚ Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri ile Teknoloji Geliştirme Bölgesi dışında teşvik kapsamında çalışılabilecek süreye ilişkin Cumhurbaşkanının sahip olduğu %75'e kadar artırma yetkisinin %100'e çıkarılmıştır.
- ✚ "Amatör sporun ve altyapı spor eğitim tesislerinin desteklenmesi" başlıklı madde uyarınca, spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından sporculara yapılan ücret ödemeleri üzerinden kesilen gelir vergisinin; ilgili vergi dairesine kanuni süresinde beyan edilmiş ve vadesinde ödenmiş olması kaydıyla, vergi dairesince ilgili kulüp ve şirketlerce açılan özel hesaplarına aktarılacaktır. İlgili maddede ayrıca iadeye konu edilerek özel hesaba alınan tutarların hangi harcamalarda kullanılabileceği ve harcama sınırları belirlenmektedir. Maddede sayılan harcamalar amatör sporcuların yetiştirilmesi amacıyla amatör spor faaliyetleri ve alt yapı yatırımlarının desteklenmesine yönelik harcamalar olacaktır. Bu düzenleme, 01.04.2023 tarihinde yürürlüğe girecektir.

- ✚ Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle olağanüstü hal ilan edilen illerde faaliyette bulunan ve Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen merkezlerdeki tütün üreticilerinin bir araya gelerek kurduğu tütün kooperatiflerince Türkiye'de üretilen, Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli (III) sayılı listenin (B) cetvelinde yer alan 2403.19.10.00.19 ve 2403.19.90.00.19 G.T.İ.P. numaralı mallardan Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanuna göre tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip bulunan ve Türk Standartları Enstitüsünün TS 13599 Sarmalık Kıyılmış Tütün Mamulü Standardında yer alan “Tek tütün çeşidinden üretilen sarmalık kıyılmış tütün mamulü” tanımı ve standardına uygun nitelikteki malların tesliminde 31.12.2024 tarihine kadar (bu tarih dahil) özel tüketim vergisi oranı %50 indirimli uygulanacaktır.

E. Yürürlük Tarihi

Metin içerisinde yürürlük tarihleri ayrıca belirtilmeyen düzenlemeler, Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı 12.03.2023 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

“7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un Resmi Gazete'de yayımlanan orijinal haline [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla.

Rehberimizle ilgili daha fazla bilgi almak için lütfen
bizimle iletişime geçiniz.